

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ОБЕРТОВІ ЕЛЕКТРИЧНІ МАШИНИ

**Характеристики машин
Терміни та визначення**

ДСТУ 3827—98

Видання офіційне

Б3 № 11-97/200

Київ
ДЕРЖСТАНДАРТ УКРАЇНИ
1999

ДСТУ 3827—98

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ОБЕРТОВІ ЕЛЕКТРИЧНІ МАШИНИ

Характеристики машин
Терміни та визначення

Видання офіційне

Київ
ДЕРЖСТАНДАРТ УКРАЇНИ
1999

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО СКТБ АТ «Укрелектромаш»

2 ЗАТВЕРДЖЕНО І ВВЕДЕНО В ДІЮ наказом Держстандарту України від 4 січня 1999 р. № 1

3 Цей стандарт є повним аутентичним текстом IEC 50(411) Международный технический словарь

4 ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

4 РОЗРОБНИКИ: М. Ф. Бакуменко, О. А. Іванов (керівник розробки), Ф. Ф. Лапцевич, канд. техн. наук, В. В. Попічко, Л. В. Попова, А. Ф. Тараканова

© Держстандарт України, 1999

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований і розповсюджений як офіційне видання без дозволу Держстандарту України

ЗМІСТ

	c.
1 Галузь використання	1
2 Основні положення	1
3 Основні величини	2
4 Характеристики	3
5 Параметри та характеристики величин	4
6 Розрахункові величини	13
7 Параметри, визначені через відношення величин	16
8 Навантаження, режим, номінальний режим	19
Абетковий покажчик українських термінів	24
Абетковий покажчик німецьких термінів	27
Абетковий покажчик англійських термінів	30
Абетковий покажчик французьких термінів	32
Абетковий покажчик російських термінів	35

ДСТУ 3827—98

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ОБЕРТОВІ ЕЛЕКТРИЧНІ МАШИНИ

**Характеристики машин
Терміни та визначення**

ВРАЩАЮЩИЕСЯ ЭЛЕКТРИЧЕСКИЕ МАШИНЫ

**Характеристики машин
Термины и определения**

ELECTRICAL ROTATING MACHINERY

**Machine characteristics
Terms and definitions**

Чинний від 2000—01—01

1 ГАЛУЗЬ ВИКОРИСТАННЯ

Цей стандарт встановлює терміни та визначення основних понять стосовно галузі обертових електрических машин.

Терміни, встановлені цим стандартом, є обов'язковими для використання в усій нормативній документації, науково-технічній, навчальній і довідковій літературі та в комп'ютерних інформаційних системах.

2 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

2.1 Для кожного поняття встановлено один стандартизований термін.

2.2 Узята в круглі дужки частина терміна може бути вилучена в разі використання терміна в документах зі стандартизації.

2.3 Подані визначення можна, в разі потреби, змінювати, вводити до них похідні ознаки, які розкривають значення використовуваних термінів, зазначати об'єкти, що входять в обсяг визначуваного поняття. Але зміни не повинні порушувати обсяг і зміст понять, визначених у стандарті.

2.4 У стандарті, як довідкові, подано німецькі (de), англійські (en), французькі (fr) і російські (ru) відповідники стандартизованих термінів, а також визначення російською мовою.

2.5 У стандарті наведено абетковий покажчик українських термінів та абеткові покажчики іншомовних відповідників стандартизованих термінів.

2.6 Стандартизовані терміни набрано напівжирним шрифтом.

3 ОСНОВНІ ВЕЛИЧИНИ

3.1 амперпровідники розподільної обмотки

Добуток кількості провідників вздовж кола якоря на силу струму, що проходить по цих провідниках

de	Ampereleiter (ciner verteilten Wicklung)
en	ampere-conductors (of distributed winding)
fr	ampères-conducteurs (d'un enroulement retarté)
ru	амперпроводники распределительной обмотки

Произведение числа проводников вдоль окружности машины и тока в амперах, протекающего по этим проводникам

3.2 ампервитки

Добуток кількості витків навою, розподіленої чи концентричної обмотки на силу струму, що проходить по цих витках

de	Amperewindungen
en	ampere-turns
fr	ampères-tours
ru	ампервитки

Произведение числа витков катушки или распределительной или концентрической обмотки и тока в амперах, протекающего по этим виткам

3.3 синхронна швидкість

Швидкість обертання робочого магнітного поля багатофазної машини змінного струму, яка визначається частотою струму та кількістю її полюсів чи виступів

de	synchrone Drehzahl
en	synchronous speed
fr	vitesse synchrone
ru	синхронная частота

Скорость вращения первичного магнитного потока, определенная частотой сети, к которой присоединена машина, и числом ее полюсов или выступов

3.4 віддавана потужність генератора

Активна електрична потужність на виводах генератора

de	Wirkleistungsabgabe
en	output
fr	puissance utile
ru	отдаваемая мощность генератора

Отдаваемая активная электрическая мощность, измеренная на его выводах

3.5 віддавана потужність двигуна

Механічна потужність на валу двигуна

de	Wirkleistungsaufnahme
en	input
fr	puissance absorbée
ru	подведенная мощность к генератору

Механическая мощность, подводимая к его валу

3.6 номінальне значення

Числове значення параметра у номінальному режимі електричної машини

de	Nennwert
en	rated value
fr	valeur nominale
ru	номинальное значение

Численное значение параметра в номинальном режиме электрической машины

3.7 підвідна потужність до генератора

Механічна потужність, що її підводять до вала генератора

de	Leistungsaufnahme
en	input
fr	puissance absorbée
ru	подведенная мощность к генератору

Механическая мощность, подводимая к его валу

3.8 підвідна потужність до двигуна

Електрична потужність, що її підводять до виводів двигуна.

ru подведенная мощность к двигателю
Электрическая мощность, подводимая к его выводам.

4 ХАРАКТЕРИСТИКИ

4.1 характеристика насычення

Залежність між напругою первинної обмотки і струмом збудження чи ампервітками намагнічування в заданих умовах навантаження, швидкості та ін.

de Spannungs-Magnetisierungsstrom-Kennlinie
en saturation characteristic
ru характеристика насыщения
Характеристика, представляющая зависимость между напряжением первичной обмотки и током возбуждения или ампервітками намагничивания в заданных условиях нагрузки, скорости и т. д.

4.2 навантажувальна характеристика

Залежність напруги на виводах машини від струму її збудження для заданих навантаження, швидкості обертання чи частоти напруги

de Belastungskennlinie
en load characteristic
fr caractéristique en charge
ru нагрузочная характеристика
Характеристика, представляющая зависимость между напряжением на выводах и током возбуждения машины, работающей при заданной нагрузке и скорости вращения или частоте

4.3 характеристика короткого замкнення електричної машини

Залежність струму короткозамкненої обмотки якоря від струму збудження за умови, що швидкість обертання машини залишається сталою

de Kurzschlubkennlinie
en short-circuit characteristic
fr caractéristique en court-circuit
ru характеристика короткого замыкания
Характеристика, представляющая зависимость между током в короткозамкнутой обмотке якоря и током возбуждения при заданной скорости вращения

4.4 навантажувальна характеристика машини в разі індуктивного навантаження
Навантажувальна характеристика до стало-го значення струму навантаження та індук-тивного його характеру

de Spannungs-Erregerstrom-Kennlinie bei konstantem Blindstrom
en zero power-factor characteristic
fr caractéristique à facteur de puissance nul
ru нагрузочная характеристика машины при коэффициенте мощности, равном нулю
Нагрузочная характеристика машины при токе постоянной величины и коэффициенте мощности, близком нулю

4.5 електромеханічна характеристика

Залежність швидкості обертання електро-двигуна від струму якоря за умови, що всі інші режими величини залишаються сталими

de Drehzahlkennlinie
en speed regulation characteristic
fr caractéristique de vitesse
ru скоростная характеристика

4.6 кутова характеристика

Залежність кута зміщення ротора синхронної машини від активної складової потужності чи від моменту за умови, що струм збудження, напруга живлення та її частота залишаються незмінними.

Характеристика, представляюча залежність між скорострі і нагружкою електродвигателя в заданих умовах

de	Polradwinkel-Kennlinie caracteristica de angulo de carga
en	load angle characteristic
fr	caractéristique d'angle de charge
ru	угловая характеристика

Характеристика синхронной машины, представляющая зависимость между углом смещения ротора и активной нагрузкой при постоянных значениях напряжения обмотки и тока возбуждения.

5 ПАРАМЕТРИ ТА ХАРАКТЕРИСТИКИ ВЕЛИЧИН**5.1 номінальний обертальний момент**

Момент на валу електродвигуна, який відповідає номінальній потужності та номінальній швидкості обертання

de Nenndrehmoment pur normal

en rated load torque

fr couple normal

ru номинальный врачающий момент

Значеніе момента на валу електродвигателя, яке відповідає номінальним значенням потужності та швидкості обертання

5.2 момент зрушення електродвигуна змінного струму

Мінімальний момент, який створює двигун у стані спокою за умови живлення його номінальною напругою номінальної частоти

de Anzugsmoment (eines Wechselstrommotors Rechenwert)

en breakaway torque of an a. c. motor

fr couple initial de demarrage (d'un moteur a courant alternatif)

ru момент трогания электродвигателя переменного тока

Мінімальний момент, розвиваний двигателем в состоянии покоя и при его питании номінальним напряжением и частотой

Примітка. Цей момент не може бути представлений одним значенням, тому для його відображення необхідно мати повну характеристику-залежність обертального моменту від швидкості обертання.

de Anlaufmoment par de arranque

en starting torque

fr couple de démarrage

ru пусковой момент

Электромагнитный момент, развиваемый двигателем за период пуска

Примітка. Цей момент не може бути представлений однією величиною, тому для його відображення требується мати повну характеристику-залежність обертального момента від швидкості обертання.

5.3 пусковий момент двигуна

Електромагнітний момент, який створює двигун протягом пуску

Примітка. Цей момент не може бути представлений одним значенням, тому для його відображення необхідно мати повну характеристику-залежність обертального момента від швидкості обертання.

5.4 зміна кута навантаження в синхронних генераторах

Вимірюне в одиницях електричного кута зміщення осі полюсів індуктора із положення неробочого ходу в положення навантаження за сталої швидкості

de Polradwinkelanderungen eines Synchrogenerators
 en angular variation in synchronous generators
 fr variation angulaire dans un alternateur synchrone
 ru изменение угла нагрузки в синхронных генераторах
 Угловое смещение в единицах измерения электрического угла осей полюсов индуктора из положения холостого хода в положение нагрузки при неизменной частоте

5.5 номінальний вхідний момент

Момент, що його створює синхронний двигун, який працює в асинхронному режимі із замкненою накоротко обмоткою збудження за умови живлення обмотки статора номінальною напругою номінальної частоти і досягнення 95 % синхронної швидкості

de Nenn-Intrittfallmoment par convencional de enganche
 en nominal pull-in torque
 fr couple conventionnel d'accrochage
 ru номинальный входной момент
 Момент, который развивает синхронный двигатель с обмоткой возбуждения, замкнутой накоротко, работающий как асинхронный, вращаясь при 95 % синхронной скорости, при номинальных напряжении и частоте

5.6 стала накопиченої енергії електричної машини

Відношення кінетичної енергії, накопиченої ротором, що обертається з номінальною швидкістю, до номінальної повної потужності чи добутку номінальних напруги та струму (для машин постійного струму)

de Tragheitskonstante constante de energia cinetica
 en stored-energy constant
 fr constante de energia cinetique
 ru постоянная запасенной энергии
 Отношение кинетической энергии, запасенной ротором при номинальной скорости вращения, к номинальной полной мощности или произведению номинальных напряжения и тока, в машинах постоянного тока

5.7 стала накопиченої енергії агрегату

Відношення кінетичної енергії, накопиченої обертовими частинами усіх машин агрегату, до номінальної потужності одної певної машини агрегату

de Tragheitskonstante eines Maschinensatzes
 en stored-energy constant of a set
 fr constante d'énergie cinétique d'un groupe
 ru постоянная запасенной энергии агрегата
 Отношение кинетической энергии, запасенной роторами всех машин агрегата, к номинальной полной мощности одной определенной машины агрегата

5.8 інерційна стала

Стала, яка характеризує співвідношення між обертальним моментом і кутовим прискоренням електричної машини

Примітка. Інерційна стала може бути пов'язана із сталаю накопиченої енергії через частоту і чисельний коефіцієнт.

de relative Tragheitskonstante
 en inertia constant
 fr constante d'inertie
 ru инерционная постоянная

Постоянная, независимая от номинальной скорости вращения машины, связывающая вращающий момент и угловое ускорение вращающейся электрической машины, выраженная в о. е.
 Примечание. Инерционная постоянная может быть связана с постоянной запасенной энергии через частоту и численный коэффициент.

5.9 номінальний час пришвидшення

Час, протягом якого синхронна машина із стану спокою досягає номінальної швидкості під дією постійного обертального момента, чисельно рівного відношенню номінальної потужності до номінальної кутової швидкості

de	Nenn-Anlaufzeit
en	nominal acceleration time
fr	temp s d'accélération nominal
ru	номинальное время ускорения
	Время, в течение которого синхронная машина из состояния покоя достигает номинальной скорости вращения, под воздействием постоянного ускоряющего момента, равного отношению номинальной активной мощности к номинальной угловой скорости

5.10 струм двигуна у разі загальмованого ротора

Максимальне значення струму, споживаного в усталеному режимі двигуном в разі загальмованого ротора за умови живлення його номінальною напругою номінальної частоти

de	Strom bei festgeoretemestem Laufer
en	locked-rotor current
fr	courant à rotor bloqué
ru	ток при заторможенном роторе
	Максимальный измеренный действующий ток в установленвшемся режиме, потребляемый заторможенным электродвигателем при питании его от сети с номинальными напряжением и частотой

5.11 струм у разі загальмованого ротора агрегата двигун-пускач

Дієвий струм в усталеному режимі у разі загальмованого ротора за умови живлення електродвигуна від кола з номінальною напругою і частотою та з пускачем, встановленим у початкове пускове положення

de	Strom bei festgeoretemestem Laufer eines Motor mit Anlasser
en	locked-rotor current of a motor and starter
fr	courant à rotor bloqué de l'ensemble motuer-démarreur
ru	ток при заторможенном роторе агрегата двигателя-пускателя
	Действующий ток в установленвшемся режиме с заторможенным ротором, потребляемый при питании электродвигателя от сети с номинальным напряжением и частотой и с пускателем, установленным в начальное пусковое положение

5.12 струм пусковий

Дієвий струм, що його споживає електродвигун за період пуску

Примітка. Цей струм не може бути представлений одним значенням, тому для його відображення потрібно побудувати залежність струму від швидкості обертання електродвигуна.

de	Anlaufstrom
en	corriente de arranque
fr	courant de démarrage
ru	ток пусковой
	Действующий ток, потребляемый электродвигателем за период пуска
	Примечание. Этот ток имеет не одно значение, поэтому требуется построить всю кривую зависимости тока от скорости вращения электродвигателя.

5.13 початковий пусковий струм (двигуна змінного струму)

Найбільше значення усталеного струму, споживаного загальмованим двигуном, що жи-

de	Anzugsstrom (eines Wechselstrommotors Rechenwert)
en	breakaway starting current (of an a. c. motor)
fr	courant initial de démarrage (d'un moteur à courant alternatif)

виться від мережі з номінальною напругою номінальної частоти

Примітка. Це значення струму є розрахунковим без урахування перехідних явищ.

5.14 піковий струм вмикання

Максимальне значення струму, споживаного двигуном під час вмикання його в мережу з номінальними напругою і частотою за умови, що струм збудження має номінальне значення (за наявності обмотки збудження)

5.15 усталений струм симетричного короткого замкнення

Діюче значення усталеного струму коротко-замкненої обмотки якоря машини, яка обертається з номінальною швидкістю і має номінальний струм збудження (за наявності обмотки збудження)

5.16 початковий струм у разі симетричного короткого замкнення

Діюче значення струму в обмотці якоря в момент її раптового короткого замкнення, без урахування аперіодичної складової, якщо така є

5.17 аперіодична складова струму короткого замкнення

Складова струму в обмотці якоря зразу ж після її замкнення накоротко, без урахувань гармонічних складових основної та більш високих частот

5.18 максимальний струм у разі несиметричного короткого замкнення

Максимальне значення струму в обмотці якоря протягом півперіоду синусоїдної напруги живлення після її раптового короткого замк-

ну начальний пусковий ток (двигателя переменного тока)

Максимальный действующий ток, потребляемый заторможенным электродвигателем при питании от сети с номинальными напряжением и частотой

Примечание. Эта величина является расчетной, без учета переходных явлений.

de Schaltstrom-Spitzenwert valor de cresta de la corriente de conexión

en peak-switching current

fr courant d'enclenchement de crête

ru пиковое значение тока при включении

Максимальный переходной ток, достигаемый при включении машины

de Dauerkurzschlubstrom corriente de cortocircuito

en steady short-circuit current

fr courant de court-circuit permanent

ru установившийся ток короткого замыкания

Установившийся ток в первичной обмотке при замыкании ее накоротко

de subtransienter Kurzschlub-wechselstrom

en initial symmetrical short-circuit current

fr courant initial symétrique de courtcircuit

ru начальный ток при симметричном коротком замыкании

Действующее значение тока в первичной обмотке сразу же после ее внезапного короткого замыкания, без учета апериодической составной, если таковая имеется

de Gleichstromanteil des Stobhoshlotstromes

en aperiodic component of short-circuit current

fr composante aperiodique d'un courant

ru апериодическая составляющая тока короткого замыкания

Составляющая тока в первичной обмотке сразу же после ее замыкания накоротко, без учета гармонических составляющих основной и более высоких частот

de Strobkurzschlubstrom corriente maxima asimétrica de cortocircuito

en maximum asymmetric short-circuit current

fr courant maximal asymétrique de court-circuit

ru максимальный ток при несимметричном ко-

нення за умови, що початкове значення аперіодичної складової струму (якщо вона існує) є максимальним, а струм збудження постійним

5.19 перехідний струм

Струм обмотки якоря машини, яка живиться номінальною напругою номінальної частоти, за умови, що значення індуктивного опору машини дорівнює значенню її перехідного індуктивного опору, а струм збудження залишається постійним

5.20 надперехідний струм

Струм обмотки якоря машини, яка живиться номінальною напругою номінальної частоти, за умови, що значення індуктивного опору машини дорівнює значенню її надперехідного індуктивного опору, а струм збудження залишається постійним

5.21 стала часу аперіодичної складової

Стала часу аперіодичної складової, якщо вона або її обвідна за наявності помітної періодичності змінюється практично експоненціально

5.22 перехідна стала часу по повздовжній осі машини із розімкненою обмоткою якоря

Час, протягом якого складова напруги на виходах розімкненої обмотки якоря, зумовлена потокозчепленням по повздовжній осі, повільно змінюєчись після раптової зміни умов роботи машини, що обертається з номінальною швидкістю, досягає значення, що дорівнює $1/e = 0,368$ від свого початкового значення

ротком замикання

Максимальное значение, достигаемое током в первичной обмотке в течение полупериода после ее внезапного к. з., когда условия такие, что начальное значение апериодической составляющей тока, если она существует, является наибольшим

de transienter Strom

en transient current

fr courant transitoire

ru переходный ток

Ток, протекающий по обмотке машины при номинальном напряжении, когда величина ее индуктивного сопротивления равна индуктивному переходному сопротивлению

de subtransienter Strom

en sub-transient current

fr courant subtransitoire

ru сверхперехідний ток

Ток, протекающий по обмотке машины при номинальном напряжении, когда величина ее индуктивного сопротивления равна индуктивному сверхпереходному сопротивлению

de aperiodische Zeitkonstante

en aperiodic time constant

fr constante de temps périodique

ru постоянная времени апериодической составляющей

Постоянная времени апериодической составляющей, если она или ее огибающая при наличии заметной периодичности изменяются практически экспоненциально

de Transient-Leerlauf-Zeitkonstante der Langsachse

en direct-axis transient open-circuit time constant

fr constante de temps subtransitoire hulinal à circuit ouvert

ru переходная постоянная времени по продольной оси при разомкнутой первичной обмотке
Время, в течение которого медленно изменяющаяся составляющая напряжения на выходах разомкнутой первичной обмотки, обусловленная потокосцеплением по продольной оси, затухает до $1/e = 0,368$ своего первоначального значения после внезапного изменения условий работы машины при номинальной скорости вращения

5.23 перехідна стала часу по повздовжній осі машини із замкненою накоротко обмоткою якоря

Час, протягом якого складова повздовжнього струму замкненої накоротко обмотки якоря, повільно змінюючись після раптової зміни умов роботи машини, яка обертається з номінальною швидкістю, досягає значення, що дорівнює $1/e = 0,368$ від свого початкового значення

5.24 надперехідна стала часу по повздовжній осі машини із розімкненою обмоткою якоря

Час, протягом якого складова напруги на виводах розімкненої обмотки якоря зумовлена потокозчепленням по повздовжній осі, швидко згасаючи протягом перших періодів синусоїди напруги живлення після раптової зміни умов роботи машини, яка обертається з номінальною швидкістю, досягає значення, що дорівнює $1/e = 0,368$ від свого початкового значення

5.25 надперехідна стала часу по повздовжній осі машини із замкненою накоротко обмоткою якоря

Час, протягом якого складова поздовжнього струму замкненої накоротко обмотки якоря, яка виникає протягом перших періодів синусоїди напруги живлення й швидко згасає після раптової зміни умов роботи машини, що обертається з номінальною швидкістю, досягає значення, що дорівнює $1/e = 0,368$ від свого початкового значення

de	Transient-Kurzschlub-Zeitkonstante der Langsachse
en	direct-axis transient shortcircuit time constant
fr	constante de temps transitoire longitudinale en court-circuit
ru	переходная постоянная времени по продольной оси при замкнутой накоротко первичной обмотке
	Время, в течение которого медленно изменяющаяся составляющая продольного тока замкнутой накоротко первичной обмотки затухает до $1/e = 0,368$ своего начального значения после внезапного изменения условий работы машины при номинальной скорости вращения
de	Subtransient-Leerlauf-Zeitkonstante der Langsachse
en	direct-axis sub-transient opencircuit time constant
fr	constante de temps subtransitoire longitudinale à circuit ouvert
ru	сверхпереходная постоянная времени по продольной оси при разомкнутой первичной обмотке
	Время, в течение которого быстро изменяющаяся составляющая напряжения на выводах разомкнутой первичной обмотки, обусловленная потокосцеплением по продольной оси после внезапного изменения условий работы машины, вращающейся с номинальной скоростью, затухает до $1/e = 0,368$ своего начального значения
de	Subtransient-Kurzschlub-Zeitkonstante der Langsachse
en	direct-axis sub-transient shortcircuit time constant
fr	constante de temps subtransitoire longitudinale en court-circuit
ru	сверхпереходная постоянная времени по продольной оси при замкнутой накоротко первичной обмотке
	Время, в течение которого быстро изменяющаяся составляющая продольного тока замкнутой накоротко первичной обмотки, проявляющейся в первые периоды после внезапного изменения условий работы машины, вращающейся с номинальной скоростью, затухает до $1/e = 0,368$ своего начального значения

5.26 стала часу замкненої накоротко обмотки якоря

Час, протягом якого аперіодична складова струму замкненої накоротко обмотки якоря після раптової зміни умов роботи машини, що обертається з номінальною швидкістю, досягає значення, що дорівнює $1/e = 0,368$ від свого початкового значення

de Gleichstrom-Zeitkonstante der Wechselstromwicklung
en short-circuit time constant of primary windings
fr constante de temps du courant de court-circuit

ru постоянная времени замкнутой накоротко первичной обмотки

Время, в течение которого апериодическая составляющая тока замкнутой накоротко первичной обмотки затухает до $1/e = 0,368$ своего начального значения после внезапного изменения условий работы машины при номинальной скорости ее вращения

5.27 переходна стала часу по поперечній осі машини із розімкненою обмоткою якоря

Час, протягом якого складова напруги на виводах розімкненої обмотки якоря, зумовлена потокозчепленням по поперечній осі, повільно змінюючись після раптової зміни умов роботи машини, що обертається з номінальною швидкістю, досягає значення, що дорівнює $1/e = 0,368$ від свого початкового значення

de Transient-Leerlauf-Zeitkonstante der Querachse
en quadrature-axis transient opencircuit time constant
fr constante de temps transitoire transvers à circuit ouvert

ru переходная постоянная времени по поперечной оси при разомкнутой первичной обмотке

Время, в течение которого медленно изменяющаяся составляющая напряжения на выводах разомкнутой первичной обмотки, обусловленная потокосцеплением по поперечной оси, затухает до $1/e = 0,368$ своего начального значения после внезапного изменения условий работы машины при номинальной скорости вращения

5.28 переходна стала часу по поперечній осі машини із замкненою накоротко обмоткою якоря

Час, протягом якого складова поперечного струму замкненої накоротко обмотки якоря, повільно змінюючись після раптової зміни умов роботи машини, що обертається з номінальною швидкістю, досягає значення, що дорівнює $1/e = 0,368$ від свого початкового значення

de Transient-Kurzschlub-Zeitkonstante der Querachse
en quadrature-axis transient shortcircuit time constant
fr constante de temps transitoire transvers en court-circuit

ru переходная постоянная времени по поперечной оси при замкнутой накоротко первичной обмотке

Время, в течение которого медленно изменяющаяся составляющая поперечного тока замкнутой накоротко первичной обмотки затухает до $1/e = 0,368$ своего начального значения после внезапного изменения условий работы машины при номинальной скорости вращения

5.29 надперехідна стала часу по поперечній осі машини із розімкненою обмоткою якоря

Час, протягом якого складова напруги на виводах розімкненої обмотки якоря, зумовлена потокозчепленням по поперечній осі, швидко згасаючи протягом перших періодів синусоїди

de Subtransient-Leerlauf-Zeitkonstante der Querachse

en quadrature-axis sub-transient opencircuit time constant

fr constante de temps subtransitoire transversale à circuit ouvert

ru сверхпереходная постоянная времени по по-

соїди напруги живлення після раптової зміни умов роботи машини, що обертається з номінальною швидкістю, досягає значення, що дорівнює $1/e = 0,368$ від свого початкового значення

5.30 надперехідна стала часу по поперечній осі машини із замкненою накоротко обмоткою якоря

Час, протягом якого складова поперечного струму замкненої накоротко обмотки якоря, яка виникає протягом перших періодів синусоїди напруги живлення й швидко згасає після раптової зміни умов роботи машини, що обертається з номінальною швидкістю, досягає значення, що дорівнює $1/e = 0,368$ від свого початкового значення

перечной оси при разомкнутой первичной обмотке

Время, в течение которого быстро изменяющаяся составляющая напряжения на выводах первичной обмотки, обусловленная потокосцеплением по поперечной оси и проявляющаяся в первые периоды после внезапного изменения условий работы машины, вращающейся с номинальной скоростью, затухает до $1/e = 0,368$ своего начального значения

de Subtransient-Kurzschlub-Zeitkonstante der Querachse

en quadrature-axis sub-transient shortcircuit time constant

fr constante de temps subtransitoire transvers en court-circuit

ru сверхпереходная постоянная времени по поперечной оси при замкнутой накоротко первичной обмотке

Время, в течение которого быстро изменяющаяся составляющая поперечного тока замкнутой накоротко первичной обмотки, проявляющаяся в первые периоды после внезапного изменения условий работы машины, вращающейся с номинальной скоростью, затухает до $1/e = 0,368$ своего начального значения

5.31 критичний опір в колі збудження

Найбільший активний опір кола паралельної обмотки збудження, під'єднаної до обмотки якоря, за якого в заданих умовах самозбуджується машина

de kritischer Selbsterregungswiderstand

en critical build-up resistance

fr resistance critique d'amocage

ru критическое сопротивление в цепи возбуждения

Наибольшее сопротивление цепи параллельной обмотки возбуждения, питаемой от первичной обмотки, при котором в заданных условиях возбуждается машина

de kritischer Selbsterregungswidrehzahl

en critical build-up speed

fr vitesse critique d'amocage

ru критическая скорость возбуждения

Наименьшая скорость, при которой в заданных условиях возбуждается машина

5.32 критична швидкість збудження

Найменша швидкість, за якої в заданих умовах самозбуджується машина з паралельним збудженням

de Nenndechenspannung der Erregerstromquelle

en nominal excitation system ceiling voltage

fr tension d'excitation de plafond conventionnelle

ru предельное установившееся напряжение сис-

5.33 гранично усталена напруга системи збудження

Граничне значення напруга системи збудження, ввімкненої на резистор, активний опір

якого дорівнює активному опорові обмотки збудження головної машини в умовах максимальної заданої температури

теми возбуждения

Предельное напряжение системы возбуждения, включенной на активное сопротивление, равное сопротивлению постоянному току обмотки возбуждения главной машины при максимальной заданной рабочей температуре

5.34 швидкість наростання напруги системи збудження

Швидкість наростання або спадання напруги системи збудження в разі необхідності зміни цієї напруги

de Erregungsgeschwindigkeit

en excitation response

fr (rapidite de) reponse d'excitation

ru скорость нарастания напряжения системы возбуждения

Скорость нарастания или спадания напряжения системы возбуждения в в/сек, при необходимости изменения этого напряжения

5.35 початкова швидкість наростання напруги системи збудження

Швидкість початкового наростання напруги системи збудження під час раптового переходу від напруги за номінальних умов роботи головної машини до умов, за якими гранична напруга збудника може бути досягнута у найкоротший термін

de Anfangs-Erregungsgeschwindigkeit

en initial excitation system response

fr (rapidite de) reponse initiale d'excitation

ru начальная скорость нарастания напряжения системы возбуждения

Скорость начального нарастания напряжения системы возбуждения при внезапном переходе от напряжения при номинальных условиях работы главной машины к условиям, при которых предельное напряжение возбудителя может быть достигнуто в кратчайший срок

5.36 кратність швидкості наростання напруги системи збудження

Відносна швидкість збудження, обчислена за умови заміни дійсного закону зміни напруги збудження лінійним, який забезпечує однакове з реальним середнє значення напруги протягом перших 0,5 с

de mittlere Erregungsgeschwindigkeit

en excitation response ratio

fr facteur de reponse (l'excitation)

ru кратность скорости нарастания напряжения системы возбуждения

Относительное быстродействие возбуждения, вычисленное путем замены действительного изменения напряжения возбуждения линейным изменением, приводящим к тому же среднему значению напряжения в течение первых 0,5 с

5.37 стійкість системи збудження

Здатність системи збудження в умовах усталеного навантаження чи під час переходу від одного усталеного навантаження до іншого, регулювати напругу збудження так, щоб переходні явища в регульованій напрузі знедіяти або щоб вони не спричинювали стійких коливань

de Stabilitat der Erregeranordnung

en excitation-system stability

fr stabilité d'un système d'excitation

ru устойчивость системы возбуждения

Способность системы возбуждения в условиях установленной нагрузки или при переходе от одной установленной нагрузки к другой регулировать напряжение возбуждения электрической машины таким образом, что

5.38 критична швидкість обертання
 Швидкість обертання електричної машини, за якої амплітуда вібрації її ротора, зумовлена вібрацією обертання вала, досягає максимального значення

5.39 критична торсійна швидкість обертання
 Швидкість обертання електричної машини, за якої амплітуда вібрації її ротора, спричинена крутильними коливаннями вала, досягає максимального значення.

переходные явления в регулируемом напряжении подавляются или не вызывают устойчивых колебаний

de	biegekritische Drehzahlen
en	critical whirling speeds
fr	vitesses critiques de rotation
ru	критические скорости вращения
	Скорости вращения, при которых амплитуды вибрации ротора машины, вызванные вибрациями при вращении вала, достигают своих максимальных значений
de	torsionskritische (drehkritische) Drehzahlen
en	critical torsional speeds
fr	vitesses critiques de torsion
ru	критические торсионные скорости вращения
	Скорости вращения, при которых амплитуды вибраций ротора машины, вызванные крутильными колебаниями вала, достигают своих максимальных значений.

6 РОЗРАХУНКОВІ ВЕЛИЧИНИ

6.1 синхронна ЕРС

ЕРС, індуктована в розімкненій обмотці якоря в заданих умовах за відсутності насиження магнітопроводу струмом збудження

de	Polradspannung (oder deren Anteil)
en	synchronous generated voltage
fr	force electromotrice synchrone
ru	синхронная ЭДС
	ЭДС, которая индуцировалась в разомкнутых первичных обмотках, при отсутствии насыщения током возбуждения при заданных условиях

6.2 складова магніторушійної сили по по-здовжній осі

Складова магніторушійної сили, спрямована по осі полюсів

de	Langsdurchflutung componente longitudinal de la fuerza magnetomotriz
en	direct-axis component of magnetomotive force
fr	composante longitudinale de la magnetomotrice
ru	составляющая магнитодвижущей силы по продольной оси
	Составляющая магнитодвижущей силы, направленная вдоль оси полюсов

6.3 складова магніторушійної сили по по-перечній осі

Складова магніторушійної сили, спрямована по осі, розміщений під кутом 90 електричних градусів по осі полюсів

de	Querdurchflutung componente transversal de la fuerza magnetomotriz
en	quadrature-axis component of magnetomotive force
fr	composante transversale de la force magnetomotrice

	ru	составляющая магнитодвижущей силы по поперечной оси Составляющая магнитодвижущей силы, направленная вдоль оси, перпендикулярной оси полюсов
6.4 складова струму якоря по поздовжній осі Складова струму якоря, яка створює складову магніторушійної сили по поздовжній осі	de	Langstrom componente longitudinal de la corriente de inducido
	en	direct-axis component of current
	fr	composante longitudinale du courant d'intuid
	ru	составляющая тока по продольной оси Составляющая тока, создающая составляющую магнитодвижущей силы реакции якоря по продольной оси
6.5 складова струму якоря по поперечній осі Складова струму якоря, яка створює складову магніторушійної сили по поперечній осі	de	Querstrom componente transversal de la corriente de inducido
	en	quadrature-axis component of current
	fr	composante transversale du courant d'induit
	ru	составляющая тока по поперечной оси Составляющая тока, создающая составляющую магнитодвижущей силы реакции якоря по поперечной оси
6.6 складова синхронної ЕРС по поздовжній осі Складова синхронної ЕРС, індуктована магнітним потоком, створеним складовою магніторушійної сили по поперечній осі синхронної машини	de	Langsanteil der Polradspannung
	en	direct-axis component of synchronous generated voltage
	fr	composante longitudinale de la force électromotrice (synchrone)
	ru	составляющая синхронной ЭДС по продольной оси Составляющая синхронной ЭДС, индукированная магнитным потоком, обусловленным составляющей магнитодвижущей силы по поперечной оси синхронной машины
6.7 складова синхронної ЕРС по поперечній осі Складова синхронної ЕРС, індуктована магнітним потоком, створеним складовою магніторушійної сили по поздовжній осі синхронної машини	de	Queranteil der Polradspannung
	en	quadrature-axis component of synchronous generated voltage
	fr	composante transversale de la force synchrone électromotrice
	ru	составляющая синхронной ЭДС по поперечной оси Составляющая синхронной ЭДС, индукированная магнитным потоком, обусловленным составляющей магнитодвижущей силы по продольной оси синхронной машины

6.8 складова напруги по поздовжній осі
 Різница потенціалів, обчислена як результат додавання векторів складової синхронної ЕРС по поздовжній осі та складової спаду напруги в обмотці якоря по цій же осі

de Langsspannung componente longitudinal de la tension
 en direct-axis component of voltage
 fr composante longitudinale de la tension
 ru составляющая напряжения по продольной оси
 Разность потенциалов, получаемая в результате сложения векторов составляющей синхронной ЭДС по продольной оси и падения напряжения по этой же оси

6.9 складова напруги по поперечній осі
 Різница потенціалів, обчислена як результат додавання векторів складової синхронної ЕРС по поперечній осі та складової спаду напруги в обмотці якоря по цій же осі

de Querspannung componente transversal de la tension
 en quadrature-axis component of voltage
 fr composante transversale de la tension
 ru составляющая напряжения по поперечной оси
 Разность потенциалов, получаемая в результате сложения векторов составляющей синхронной ЭДС по поперечной оси и падения напряжения по этой же оси

6.10 надперехідна напруга по поздовжній осі
 Складова напруги на виводах по поздовжній осі, яка виникає відразу ж після раптового розімкнення зовнішнього кола машини, що працювала із заданим навантаженням, ще до зміни магнітного потоку, зчепленого з обмотками збудження та демпфування

de subtransiente Langsspannung fuerza electromotriz subtransitoria longitudinal
 en direct-axis sub-transient voltage
 fr force electromotrice subtransitoire longitudinale
 ru сверхпереходное напряжение по продольной оси
 Составляющая напряжения на выводах по продольной оси, появляющаяся сразу же после внезапного размыкания внешней цепи машины, работавшей при заданной нагрузке, до того, когда произойдут какие-либо изменения магнитного потока в цепях обмоток возбуждения и демпфирования

6.11 надперехідна напруга по поперечній осі
 Складова напруги на виводах по поперечній осі, яка виникає відразу ж після раптового розімкнення зовнішнього кола машини, що працювала із заданим навантаженням, ще до зміни магнітного потоку, зчепленого з обмотками збудження та демпфування

de subtransiente Querspannung fuerza electromotriz subtransitoria transversal
 en quadrature-axis sub-transient voltage
 fr force electromotrice subtransitoire transversale
 ru сверхпереходное напряжение по поперечной оси
 Составляющая напряжения на выводах по поперечной оси, появляющаяся сразу же после внезапного размыкания внешней цепи машины, работавшей при заданной нагрузке, до того, когда произойдут какие-либо изменения магнитного потока в цепях обмоток возбуждения и демпфирования

6.12 переходна напруга по поздовжній осі
 Складова напруги на виводах по поздовжній осі, яка виникає зразу ж після раптового розімкнення зовнішнього кола машини, що працювала із заданим навантаженням, без урахування швидкозгасних складових, які можуть виникати протягом перших періодів синусоїди напруги живлення

de transiente Langsspannung fuerza electromotriz transitoria longitudinal
 en direct-axis transient voltage
 fr force electromotrice transitoire longitudinale
 ru переходное напряжение по продольной оси
 Составляющая напряжения на выводах по продольной оси, появляющаяся сразу же после внезапного размыкания внешней цепи машины, работавшей при заданной нагрузке, без учета быстро затухающих составляющих, которые могут существовать в течение первых периодов

6.13 переходна напруга по поперечній осі
 Складова напруги на виводах по поперечній осі, яка виникає відразу ж після раптового розімкнення зовнішнього кола машини, що працювала із заданим навантаженням, без урахування швидкозгасних складових, які можуть виникати протягом перших періодів синусоїди напруги живлення.

de transiente Querspannung fuerza electromotriz transitoria transversal
 en quadrature-axis transient voltage
 fr force electromotrice transitoire transversale
 ru переходное напряжение по поперечной оси
 Составляющая напряжения на выводах по поперечной оси, появляющаяся сразу же после внезапного размыкания внешней цепи машины, работавшей при заданной нагрузке, без учета быстро затухающих составляющих, которые могут существовать в течение первых периодов.

7 ПАРАМЕТРИ, ВИЗНАЧЕНИ ЧЕРЕЗ ВІДНОШЕННЯ ВЕЛИЧИН

7.1 повний асинхронний опір

Відношення синусоїдної напруги однієї фази симетричної системи, підведеної до синхронної машини, яка працює в асинхронному режимі, до складової струму тієї самої частоти цієї фази

Примітка. Цей опір залежить від ковзання чи від кута навантаження для машин з асиметричним ротором.

de Asynchron-Impedanz
 en asynchronous impedance
 fr impedance asynchrone
 ru полное асинхронное сопротивление

Отношение синусоидального напряжения одной фазы симметричной системы, подведенного к синхронной машине, работающей несинхронно, к составляющей тока той же частоты этой фазы

Примечание. Величина этого сопротивления зависит от скольжения и от угла нагрузки для машины с асимметричным ротором.

7.2 повний опір зворотної послідовності

Відношення синусоїдної складової напруги зворотної послідовності однієї фази, прикладеної до синхронної машини, що обертається з синхронною швидкістю відносно системи напруг прямої послідовності, до скла-

de Invers-Impedanz
 en negative phase-sequence impedance
 fr impedance inverse
 ru полное сопротивление обратной последовательности

Отношение составляющей напряжения обрат-

дової струму зворотної послідовності тієї самої частоти цієї фази

Примітка. Цей опір рівний повному асинхронному опору в разі ковзання, що дорівнює 2.

7.3 асинхронний індуктивний опір

Відношення індуктивної складової середнього значення напруги номінальної частоти, передбачуваної синусоїдною і симетричною, прикладеної до виводів обмотки машини, що обертається несинхронно, до складової середнього значення струму тієї самої частоти

7.4 еквівалентний синхронний індуктивний опір

Значення синхронного індуктивного опору, яким замінюють під час розрахунків мережі синхронну машину, що працює в заданому режимі

7.5 перехідний індуктивний опір по поперечній осі

Відношення початкового значення раптової зміни тієї складової основної гармоніки напруги обмотки якоря, яка індукується повним потокозчепленням цієї обмотки по поперечній осі до значення відповідної зміни основної гармоніки струму обмотки якоря по поперечній осі за умов, що машина обертається з номінальною швидкістю, а швидкозгасна складова струму незначна і нею можна знектувати

7.6 надперехідний індуктивний опір по поздовжній осі

Відношення початкового значення раптової зміни тієї складової основної гармоніки на-

ной последовательности, предполагаемого синусоидальным, на выводах синхронно вращающейся машины и составляющей тока обратной последовательности той же частоты
Примечание. Это сопротивление равно полному асинхронному сопротивлению при скольжении, равном 2.

de Asynchronreaktanz

en asynchronous reactance

fr reactance asynchrone

ru асинхронное индуктивное сопротивление

Отношение индуктивной составляющей среднего значения напряжения номинальной частоты, предполагаемого синусоидальным и симметричным, приложенного к выводам первичной обмотки машины, вращающейся несинхронно, к составляющей среднего значения тока той же частоты

de gleichwertige Synchronreaktanz

en effective synchronous reactance

fr reactance asynchrone équivalente

ru эквивалентное синхронное индуктивное сопротивление

Определенная величина синхронного индуктивного сопротивления, представляющая машину при расчете сети в заданных режимах работы

de Transient-Querreaktanz

en quadrature-axis transient reactance

fr reactance transitoire transversale

ru переходное индуктивное сопротивление по поперечной оси

Отношение начального значения внезапного изменения той составляющей основной гармоники напряжения в первичной обмотке, которая создается полным потокосцеплением первичной обмотки по поперечной оси, к значению одновременного внезапного изменения основной гармоники тока первичной обмотки по поперечной оси, при номинальной скорости вращения машины и в пренебрежении быстро затухающей составляющей, наблюдаемой в течение нескольких первых периодов

de Subtransient-Langsreaktanz

en direct-axis sub-transient reactance

fr reactance subtransitoire longitudinale

ru сверхпереходное индуктивное сопротивле-

пруги обмотки якоря, яка індукується повним потокозчепленням цієї обмотки по поздовжній осі до значення відповідної зміни основної гармоніки струму обмотки якоря по поздовжній осі за умови, що машина обертається з номінальною швидкістю

ние по продольной оси
Отношение начального значения внезапного изменения той составляющей основной гармоники напряжения в первичной обмотке, которая создается полным потокосцеплением первичной обмотки по продольной оси, к значению одновременного внезапного изменения основной гармоники тока первичной обмотки по продольной оси, при номинальной скорости вращения машины

7.7 індуктивний опір прямої послідовності

Відношення індуктивної складової основної гармоніки напруги прямої послідовності обмотки якоря, зумовленої синусоїдним струмом номінальної частоти прямої послідовності цієї обмотки, до цього струму за умови, що машина обертається з номінальною швидкістю

de Mitreaktanz
en positive phase-sequence reactance
fr reactance directe
ru индуктивное сопротивление прямой последовательности
Отношение индуктивной составляющей основной гармоники напряжения прямой последовательности первичной обмотки, обусловленного синусоидальным током первичной обмотки номинальной частоты прямой последовательности, к величине этого тока, при работе машины с номинальной скоростью вращения

7.8 асинхронний активний опір

Відношення середнього значення активної складової напруги номінальної частоти, прикладеної до обмотки якоря, яку вважають синусоїдною і симетричною, до середнього значення складової струму обмотки якоря тієї самої частоти за умови, що машина обертається зі швидкістю, яка відрізняється від синхронної

de Asynchronwiderstand
en asynchronous resistance
fr resistance asynchrone
ru асинхронное активное сопротивление
Отношение активной составляющей среднего значения напряжения при номинальной частоте, предполагаемого синусоидальным и симметричным, приложенного к выводам первичной обмотки машины, вращающейся несинхронно, к составляющей среднего значения тока этой же частоты

7.9 активний опір нульової послідовності

Відношення активної складової основної гармоніки напруги нульової послідовності обмотки якоря, зумовленої синусоїдним струмом за умови, що машина обертається з номінальною швидкістю

de Nullwiderstand
en zero phase-sequence resistance
fr resistance homopolaire
ru активное сопротивление нулевой последовательности
Отношение активной составляющей основной гармоники напряжения первичной обмотки нулевой последовательности, обусловленной основной гармоникой тока первичной обмотки нулевой последовательности номинальной частоты, к значению этой гармоники тока при номинальной скорости вращения машины

7.10 коефіцієнт синхронізації

Відношення потужності на валі до кутового положення ротора

Примітка. Цей коефіцієнт виражається в кіловатах на радіан. Якщо спеціально не обумовлено, то цей коефіцієнт зазначається для номінальних значень напруги, навантаження, коефіцієнта потужності і частоти.

de Leistung-Polradwinkel-Verhältnis
en synchronizing coefficient
fr coefficient de synchronisation
ru коэффициент синхронизации

Отношение мощности на валу к угловому положению ротора

Примечание. Этот коэффициент выражается в киловаттах на радиан. Если специально не оговорено, то этот коэффициент указывается для номинальных значений напряжения, нагрузки, коэффициента мощности и частоты.

7.11 синхронізувальна потужність

Відношення зміни активної складової електричної потужності до зміни кутового положення ротора.

de Synchron-Kippmoment par de desenganche sincrono copia di synchronisierende Leistung
en synchronizing power coefficient
fr coefficient de puissance synchronisante
ru синхронизирующая мощность

Отношение изменения электрической мощности к изменению углового смещения ротора.

8 НАВАНТАЖЕННЯ, РЕЖИМ, НОМІНАЛЬНИЙ РЕЖИМ**8.1 навантаження**

Сукупність чисельних значень електричних і механічних величин, які характеризують вимоги, що їх пред'являють до обертових машин з боку електричного кола чи механізму в заданий момент часу

de Betriebszustand
en load
fr régime
ru нагрузка

Совокупность численных значений электрических и механических величин, которые характеризуют требования, предъявляемые к вращающейся машине со стороны электрической цепи или механизма в заданный момент времени

8.2 неробочий хід

Режим роботи машини, яка працює в номінальних умовах, але без навантаження з боку вала для двигуна чи з боку обмотки якоря — для генератора

de Leerlauf
en no-load
fr fonctionnement
ru холостой ход

Режим работы машины, вращающейся с номинальной скоростью при номинальных условиях, но без нагрузки на валу

8.3 відмкнений нерухомий стан машини

Режим за умови відсутності обертання та підведення електричної чи механічної енергії

de Pause
en rest and de-energized
fr repos
ru отключённое неподвижное состояние машины

Режим при отсутствии движения и подвода электрической или механической энергии

8.4 номінальна віддавана потужність машини

Віддавана потужність у номінальному режимі роботи машини

de Nennleistung

en rated output

fr puissance nominale

ru номинальная отдаваемая мощность

Значение отдаваемой мощности, соответствующее номинальному режиму работы машины

8.5 режим роботи

Умови роботи, в яких може перебувати машина, з урахуванням їх тривалості та послідовності

de Betrieb

en duty

fr service

ru режим работы

Условия работ, включая холостой ход и неподвижное состояние, в которых машина может находиться, с учетом их длительности и последовательности

8.6 теплова рівновага

Стан, у якому не спостерігається підвищення температури частин машини

Примітка. Звичайно приймають, що рівновагу досягнуто, якщо протягом години температура змінюється не більше ніж на задану, наприклад, 2 °C.

de thermischer Beharrungszustand

en thermal equilibrium

fr équilibre thermique

ru тепловое равновесие

Состояние, при котором наблюдаемые превышения температуры различных частей машины далее не изменяются

Примечание. На практике считают, что равновесие достигнуто, если в течение часа температура изменяется не более, чем на заданную величину, например, 2 °C.

8.7 тривалість увімкнення

Виражене у відсотках відношення тривалості процесів пуску і електричного навантаження до тривалості робочого циклу

de relative Einschaltdauer

en cyclic duration factor

fr facteur de marche

ru продолжительность включения

Отношение периода нагрузки, включая пуск и электрическое торможение, к продолжительности рабочего цикла, выраженное в процентах

8.8 режим змінного навантаження

Режим, в якому навантаження змінюється в часі

de Betrieb mit veränderlicher Belastung

en intermittent duty

fr service à charge variable

ru режим переменной нагрузки

Режим, при котором нагрузка изменяется во времени регулярно или нерегулярно

8.9 режим періодичного навантаження

Режим змінного навантаження, в якому робочий цикл регулярно повторюється

de Aussetzbetrieb

en periodic duty

fr service périodique

ru режим периодической нагрузки

Режим переменной нагрузки, в котором рабочий цикл регулярно повторяется

8.10 робочий режим

Режим машини з одним чи кількома значеннями навантаження, які залишаються статими протягом заданих проміжків часу

de Betriebsart

en duty-type

fr service type

ru рабочий режим

Длительный или повторно-кратковременный режим работы, при одном или более значениях нагрузки, остающихся постоянными в течение заданных промежутков времени

8.11 режим тривалого навантаження

Режим із сталим навантаженням, достатньо тривалим для досягнення теплової рівноваги

de Dansbetriebsart

en continuous running duty-type

fr service contunu

ru режим длительной нагрузки

Работа при постоянной нагрузке, достаточно длительная для достижения теплового равновесия

8.12 режим короткочасного навантаження

Режим із сталим навантаженням тривалістю, меншою ніж це необхідно, для досягнення теплової рівноваги, та наступним режимом відімкненого нерухомого стану, тривалість якого достатня для досягнення машиною температури охолоджувального середовища

de Kurzzeitbetrieb

en short-time duty-type

fr service temporaire

ru режим кратковременной нагрузки

Работа при постоянной нагрузке в течение заданного времени, меньшего, чем требуется для получения теплового равновесия, с последующим отключенным неподвижным состоянием, имеющим достаточную продолжительность для достижения машиной температуры охлаждающей среды

8.13 режим повторно-короткочасного навантаження

Режим навантаження, який характеризується послідовністю ідентичних циклів, в кожному з яких після періоду роботи зі сталим навантаженням машина переходить у нерухомий відімкнений стан

Примітка. Тривалість цих періодів недостатня для досягнення теплової рівноваги під час одного циклу, а наявність пускового струму істотно не впливає на перегрівання машини.

de Aussetzbetrieb ohne Einfluss des Anlaufes auf die Temperatur

en intermittent periodic duty-type

fr service intermittent périodique

ru режим повторно-кратковременной нагрузки

Последовательность идентичных циклов, каждый из которых состоит из периодов работы при постоянной нагрузке и отключенного неподвижного состояния; длительность этих периодов недостаточна для достижения теплового равновесия за время одного рабочего цикла, а наличие пускового тока существенно не влияет на перегрев

8.14 режим повторно-короткочасного навантаження з урахуванням пуску

Режим навантаження, який характеризується послідовністю ідентичних циклів, кожен із яких складається з періодів пуску, роботи зі сталим навантаженням та відімкненого нерухомого стану

de Aussetzbetrieb mit Einfluss des Anlaufes auf die Temperatur

en intermittent periodic duty-type with starting

fr service intermittent à démarrage

ru режим повторно-кратковременной нагрузки, включая пуск

Последовательность идентичных рабочих

Примітка. Тривалість цих періодів недостатня для досягнення теплової рівноваги протягом одного циклу.

8.15 режим повторно-коротчасного навантаження з урахуванням електричного гальмування

Режим навантаження, який характеризується послідовністю ідентичних циклів, кожен із яких складається з періодів пуску, роботи зі сталим навантаженням, коротчасного електричного гальмування та відмкненого нерухомого стану

Примітка. Тривалість цих періодів недостатня для досягнення теплової рівноваги протягом одного циклу.

8.16 режим тривалої роботи із змінним навантаженням

Режим навантаження, який характеризується послідовністю ідентичних циклів, кожен із яких складається з робочого режиму зі сталим навантаженням та неробочого режиму

Примітка. Тривалість періодів недостатня для досягнення теплової рівноваги протягом одного циклу.

8.17 режим тривалого навантаження з урахуванням електричного гальмування

Режим навантаження, що характеризується послідовністю ідентичних циклів, кожен із яких складається з періодів пуску, роботи зі сталим навантаженням та електричного гальмування

Примітка. Тривалість робочого періоду недостатня для досягнення теплової рівноваги протягом одного циклу.

циклов, кожний із яких складається з послідовності пуска, роботи при постійній нагрузці та відключеного неподвижного состояння; тривалість цих періодів недостатня для досягнення теплового рівновесия за час одного циклу

de Aussetzbetrieb mit Einfluss des Anlaufes und der elektrischen Bremsung auf die Temperatur

en intermittent periodic duty-type with electric braking

fr service intermittent à démarrage et à freinage électrique

ru режим повторно-кратковременной нагрузки, включая электрическое торможение

Последовательность идентичных рабочих циклов, каждый из которых состоит из периодов пуска, работы при постійній нагрузці, быстрого електрического торможения та відключеного неподвижного состояння; тривалість цих періодів недостатня для досягнення теплового рівновесия за час одного циклу

de Durchlaufbetrieb mit Aussetzbelastung

en continuous operation duty-type

fr service ininterrompu à charge intermittente

ru режим длительной работы при переменной нагрузке

Последовательность идентичных рабочих циклов, каждый из которых состоит из периодов работы при постійній нагрузці та на холостом ходу; тривалість цих періодів недостатня для досягнення теплового рівновесия за час одного циклу

de ununterbrochener Betrieb mit Anlauf und elektrischer Bremsung

en continuous operation duty-type with electric braking

fr service ininterrompu à démarrage et à freinage électrique

ru режим длительной нагрузки, включая электрическое торможение

Последовательность идентичных рабочих циклов, каждый из которых состоит из периодов пуска, работы при постійній нагрузці та електрического торможения; тривалість робочого періоду недостатня для досягнення теплового рівновесия за час одного циклу

8.18 режим роботи з періодичною зміною швидкості й навантаження

Режим навантаження, що характеризується послідовністю ідентичних циклів, кожен із яких складається з періодів пришвидшення, роботи зі сталим навантаженням, потім одного або декількох періодів роботи з іншими сталими навантаженнями, які відповідають іншим заданим швидкостям.

Примітка. Тривалість кожного робочого періоду недостатня для досягнення теплової рівноваги протягом одного циклу.

8.19 режим еквівалентного тривалого навантаження

Зумовлені виробником режим та умови проведення випробувань, еквівалентні реальному чи номінальному режимові, в якому машина може працювати до досягнення теплової рівноваги

8.20 номінальний робочий режим

Зумовлені виробником навантаження і умови, в яких машина може працювати в заданому робочому режимі.

de	ununterbrochener Betrieb mit periodischer Drehzahlstellung
en	continuous operation duty-type with real load/speed changes
fr	service ininterrompu à changement de vitesse périodique
ru	режим работы при периодическом изменении скорости и нагрузки Последовательность идентичных рабочих циклов, каждый из которых состоит из периодов ускорения, работы при постоянной нагрузке, соответствующей заданной скорости вращения, затем одного или нескольких периодов работы при других постоянных значениях нагрузки, соответствующих другим скоростям вращения; длительность рабочего периода недостаточна для достижения теплового равновесия за время одного рабочего цикла
de	gleichwetleger Dauerbetrieb
en	equivalent continuous rating
fr	service nominal continu équivalent
ru	режим эквивалентной длительной нагрузки Обусловленные изготовителем режимы и условия для проведения испытаний, эквивалентные реальному или номинальному режиму, при которых машина может работать до достижения теплового равновесия
de	Nennspiel
en	duty-cycle rating
fr	service nominal cyclique
ru	номинальные рабочие режимы Обусловленные изготовителем нагрузки и условия, при которых машина может работать в заданных рабочих режимах.

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК УКРАЇНСЬКИХ ТЕРМІНІВ

ампервитки	3.2
амперпровідники розподільної обмотки	3.1
ЕРС синхронна	6.1
зміна кута навантаження в синхронних генераторах	5.4
значення номінальне	3.6
коєфіцієнт синхронізації	7.10
кратність швидкості наростання напруги системи збудження	5.36
момент обертальний номінальний	5.1
момент вхідний номінальний	5.5
момент двигуна пусковий	5.3
момент зрушення електродвигуна змінного струму	5.2
навантаження	8.1
напруга по поздовжній осі надперехідна	6.10
напруга по поздовжній осі перехідна	6.12
напруга по поперечній осі надперехідна	6.11
напруга по поперечній осі перехідна	6.13
напруга системи збудження усталена гранична	5.33
неробочий хід	8.2
опір активний асинхронний	7.8
опір асинхронний повний	7.1
опір в колі збудження критичний	5.31
опір зворотної послідовності повний	7.2
опір індуктивний асинхронний	7.3
опір нульової послідовності активний	7.9
опір по поздовжній осі надперехідний індуктивний	7.6
опір по поперечній осі перехідний індуктивний	7.5
опір прямої послідовності індуктивний	7.7
опір синхронний індуктивний еквівалентний	7.4
потужність генератора віддавана	3.4
потужність двигуна віддавана	3.5
потужність машини віддавана номінальна	8.4
потужність підвідна до генератора	3.7

потужність підвідна до двигуна	3.8
потужність синхронізувальна	7.11
режим змінного навантаження	8.8
режим короткочасного навантаження	8.12
режим роботи	8.5
режим неробочий	8.2
режим робочий номінальний	8.20
режим роботи з періодичною зміною швидкості й навантаження	8.18
режим тривалого навантаження	8.11
режим тривалого навантаження з урахуванням електричного гальмування	8.17
режим тривалої роботи із змінним навантаженням	8.16
режим періодичного навантаження	8.9
режим повторно-короткочасного навантаження	8.13
режим повторно-короткочасного навантаження з урахуванням пуску	8.14
режим повторно-короткочасного навантаження з урахуванням електричного гальмування	8.15
режим еквівалентного тривалого навантаження	8.19
рівновага теплова	8.6
складова магніторушійної сили по поперечній осі	6.3
складова магніторушійної сили по поздовжній осі	6.2
складова напруги по поздовжній осі	6.8
складова напруги по поперечній осі	6.9
складова синхронної ЕРС по поздовжній осі	6.6
складова синхронної ЕРС по поперечній осі	6.7
складова струму короткого замкнення аперіодична	5.17
складова струму якоря по поздовжній осі	6.4
складова струму якоря по поперечній осі	6.5
стала інерційна	5.8
стала накопиченої енергії агрегату	5.7
стала накопиченої енергії електричної машини	5.6
стала часу аперіодичної складової	5.21
стала часу замкненої накоротко обмотки якоря	5.26
стала часу по поздовжній осі машини із замкненою накоротко обмоткою якоря надперехідна	5.25

стала часу по поздовжній осі машини із замкненою накоротко обмоткою якоря перехідна	5.23
стала часу по поздовжній осі машини із розімкненою обмоткою якоря надперехідна	5.24
стала часу по поздовжній осі машини із розімкненою обмоткою якоря перехідна	5.22
стала часу по поперечній осі машини із замкненою накоротко обмоткою якоря надперехідна	5.30
стала часу по поперечній осі машини із замкненою накоротко обмоткою якоря перехідна	5.28
стала часу по поперечній осі машини із розімкненою обмоткою якоря надперехідна	5.29
стала часу по поперечній осі машини із розімкненою обмоткою якоря перехідна	5.27
стан машини нерухомий відімкнений	8.3
стійкість системи збудження	5.37
струм вмикання піковий	5.14
струм двигуна змінного струму пусковий початковий	5.13
струм двигуна у разі загальмованого ротора	5.10
струм надперехідний	5.20
струм перехідний	5.19
струм пусковий	5.12
струм пусковий початковий (двигуна змінного струму)	5.13
струм симетричного короткого замкнення усталений	5.15
струм у разі загальмованого ротора агрегата двигун-пускач	5.11
струм у разі несиметричного короткого замкнення максимальний	5.18
струм у разі симетричного короткого замкнення початковий	5.16
тривалість увімкнення	8.7
характеристика електромеханічна	4.5
характеристика короткого замкнення електричної машини	4.3
характеристика кутова	4.6
характеристика машини навантажувальна в разі індуктивного навантаження	4.4
характеристика навантажувальна	4.2
характеристика насичення	4.1
час пришвидшення номінальний	5.9
швидкість збудження критична	5.32

швидкість наростання напруги системи збудження	5.34
швидкість наростання напруги системи збудження початкова	5.35
швидкість обертання критична	5.38
швидкість обертання торсійна критична	5.39

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК НІМЕЦЬКИХ ТЕРМІНІВ

Ampereleiter (ciner verteilen Wicklung)	3.1
Amperewindungen	3.2
Anfangs-Erregungsgeschwindigkeit	5.35
Anlaufmoment par de arranque	5.3
Anlaufstrom corriente de arranque	5.12
Anzugsmoment (eines Wechselstrommotors Rechenwert)	5.2
Anzugsstrom (eines Wechselstromrotors Rechenwert)	5.13
aperiodische Zeitkonstante	5.21
Asynchron-Impedanz	7.1
Asynchronreaktanz	7.3
Asynchronwiderstand	7.8
Aussetzbetrieb	8.9
Aussetzbetrieb ohne Einflub des Anlaufes auf die Temperatur	8.13
Aussetzbetrieb mit Einflub des Anlaufes auf die Temperatur	8.14
Aussetzbetrieb mit Einflub des Anlaufes und der elektrischen Bremsung auf die Temperatur	8.15
Belastungskennlinie	4.2
Betrieb	8.5
Betrieb mit veranderlicher Belasung	8.8
Betriebsart	8.10
Betriebzustand	8.1
biegekritische Drehzahlen	5.38
Dansbetriebsart	8.11
Dauerkurzsclubstrom cariente de cortocircuito	5.15
Drehzahlkennlinie caracteristica de velocidad	4.5
Durchlaufbetried mit Aussetzbelastung	8.16
Erregungsgeschwindigkeit	5.34
Gleichstromanteil des Stoboshhlotstromes	5.17
Gleichstrom-Zeitkonstante der Wechselstromwicklung	5.26

gleichwertige Synchronreaktanz	7.4
gleichwetleger Dauerbetrieb	8.19
Invers-Impedanz	7.2
kritischer Selbsterregungswiderstand	5.31
kritischer Selbsterregungsdrehzahl	5.32
Kurzschlubkennlinie caracteristica en cortocircuito	4.3
Kurzzeitbetrieb	8.12
Langsanteil der Polradspannung	6.6
Langsdurchflutung componente longitudinal de la fuerza magnetomotriz	6.2
Langspannung componente longitudinal de la tension	6.8
Langstrom componente longitudinal de la corriente de inducida	6.4
Leerlauf	8.2
Leistung-Polradwinkel-Verhaltnis	7.10
Leistungsaufnahme	3.7
Mitreaktanz	7.7
mittlere Erregungsgeschwindigkeit	5.36
Nenndechenspannung der Erregerstromquelle	5.33
Nenndrehmoment pur normal	5.1
Nenn-Intrittfallmoment par convencional de enganche	5.5
Nenn-Anlaufzeit tiempo de aceleracion nominal	5.9
Nennleistung	8.4
Nennspiel	8.20
Nennwert	3.6
Nullwiderstand	7.9
Pause	8.3
Polradspannung (oder deren Anteil)	6.1
Polradwinkel-Kennlinie caracteristica de angulo de carga	4.6
Polradwinkelanderungen eines Synchrongeneratirs	5.4
Queranteil der Polradspannung	6.7
Querdurchflutung componente transversal de la fuerza magnetomotriz	6.3
Querspannung componente transversal de la tension	6.9
Querstrom componente transversal de la corriente de inducido	6.5
relative Einschaltdauer	8.7
relative Tragheitskonstante	5.8

Schaltsrom-Spitzenwert valor de cresta de la corriente de conexion	5.14
Spannungs-Magnetisierungsstrom-Kennlinie	4.1
Spannungs-Erregerstrom-Kennlinie bei konstantem Blindstrom	4.4
Stabilitat der Erregeranordnung	5.37
Strobkurzschlubstrom corriente maxima asimetrica de cortocircuito	5.18
Strom bei festgeorememestem Laufer	5.10
Strom bei festgebremestem Laufer eines Motor mit Anlasser	5.11
subtransienter Kurzschlub-wechselstrom	5.16
subtransienter Strom	5.20
Subtransient-Leerlauf-Zeitkonstante der Langsachse	5.24
Subtransient-Leerlauf-Zeitkonstante der Querachse	5.29
Subtransient-Kurzschlub-Zeitkonstante der Langsachse	5.25
Subtransient-Kurzschlub-Zeitkonstante der Querachse	5.30
subtransiente Langsspannung fuerza electromotriz subtransitoria longitudinal	6.10
subtransiente Querspannung fuerza electromotriz subtransitoria transversal	6.11
Subtransient-Langsreaktanz	7.6
synchrone Drehzahl	3.3
Synchron-Kippmoment par de desenganche synchro copia di synchronisierende Leistung	7.11
thermischer Beharrungszustand	8.6
torsionskritische (drehkritische) Drehzahlen	5.39
Tragheitskonstante konstante de energia cinetica	5.6
Tragheitskonstante eines Maschinensatzes	5.7
transienter Strom	5.19
Transient-Leerlauf-Zeitkonstante der Langsachse	5.22
Transient-Kurzschlub-Zeitkonstante der Langsachse	5.23
Transient-Leerlauf-Zeitkonstante der Querachse.	5.27
Transient-Kurzschlub-Zeitkonstante der Querachse	5.28
transiente Langsspannung fuerza electromotriz transitoria longitudinal	6.12
transiente Querspannung fuerza electromotriz transitoria transversal	6.13
Transient-Querreaktanz	7.5
Wirkleistungsabgahe	3.4
ununterbrochener Betrieb mit Anlauf und elektrischer Bremsung	8.17
ununterbrochener Betrieb mit periodischer Drehzahlstellung	8.18

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК АНГЛІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ

ampere-conductors (of distributed winding)	3.1
ampere-turns	3.2
angular variation in synchronous generators	5.4
aperiodic component of short-circuit current	5.17
aperiodic time constant	5.21
asynchronous impedance	7.1
asynchronous reactance	7.3
asynchronous resistance	7.8
breakaway starting current (of an a. c. motor)	5.13
breakaway torque of an a. c. motor	5.2
continuous operating duty-type	8.16
continuous operating duty-type with electric braking	8.17
continuous operating duty-type with realrd load/speed changes	8.18
continuous running duty-type	8.11
critical build-up speed	5.32
critical build-up resistance	5.31
critical tirsional speeds	5.39
critical whirling speeds	5.38
cyclic duration factor	8.7
direct-axis component of current	6.4
direct-axis component of magnetomotive force	6.2
direct-axis component of synchronous generated voltage	6.6
direct-axis component of voltage	6.8
direct-axis sub-transient opencircuit time constant	5.24
direct-axis sub-transient reactance	7.6
direct-axis sub-transient shortcircuit time constant	5.25
direct-axis sub-transient voltage	6.10
direct-axis transient open-circuit time constant	5.22
direct-axis transient shortcircuit time constant	5.23
direct-axis transient voltage	6.12
duty	8.5
duty-cycle rating	8.20
duty-type	8.10

effective synchronous reactance	7.4
equivalent continuous rating	8.19
excitation response	5.34
excitation response ratio	5.36
excitation-system stability	5.37
inertia constant	5.8
initial excitation-system response	5.35
initial symmetrical short-circuit current	5.16
input	3.7
intermittent duty	8.8
intermittent periodic duty-type	8.13
intermittent periodic duty-type with electric braking	8.15
intermittent periodic duty-type with starting	8.14
load	8.1
load angle characteristic	4.6
load characteristic	4.2
locked-rotor current	5.10
locked-rotor current of a motor and starter	5.11
maximum asymmetric short-circuit current	5.18
negative phase-sequence impedance	7.2
no-load	8.2
nominal acceleration time	5.9
nominal excitation system ceiling voltage	5.33
nominal pull-in torque	5.5
output	3.4
peak-switching current	5.14
periodic duty	8.9
positive phase-sequence reactance	7.7
quadrature-axis component of current	6.5
quadrature-axis component of magnetomotive force	6.3
quadrature-axis component of synchronous generated voltage	6.7
quadrature-axis component of voltage	6.9
quadrature-axis sub-transient opencircuit time constant	5.29
quadrature-axis sub-transient shortcircuit time constant	5.30

quadrature-axis sub-transient voltage	6.11
quadrature-axis transient opencircuit time constant	5.27
quadrature-axis transient reactance	7.5
quadrature-axis transient shortcircuit time constant	5.28
quadrature-axis transient voltage	6.13
rated load torque	5.1
rated output	8.4
rated value	3.6
rest and de-energized	8.3
thermal equilibrium	8.6
transient current	5.19
saturation characteristic	4.1
short-circuit characteristic	4.3
short-circuit time constant of primary windings	5.26
short-time duty-type	8.12
speed regulation characteristic	4.5
starting current	5.12
starting torque	5.3
steady short circuit current	5.15
stored-energy constant	5.6
stored-energy constant of a set	5.7
sub-transient current	5.20
synchronizing coefficient	7.10
synchronizing power coefficient	7.11
synchronous generated voltage	6.1
synchronous speed	3.3
zero phase-sequence resistance	7.9
zero power-factor characteristic	4.4

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК ФРАНЦУЗЬКИХ ТЕРМІНІВ

ampères-conducteurs (d'un enroulement retarté)	3.1
ampères-tours	3.2
caractéristique en charge	4.2
caractéristique en court-circuit	4.3

caractéristique à facteur de puissance nul	4.4
caractéristique de vitesse	4.5
caractéristique d'angle de charge	4.6
coefficient de puissance synchronisante	7.11
coefficient de synchronisation	7.10
composante aperiodique d'un courant	5.17
composante longitudinale du courant d'intuid	6.4
composante longitudinale de la force électromotrice (synchrone)	6.6
composante longitudinale de la magnetomotrice	6.2
composante longitudinale de la tension	6.8
composante transversale du courant d'induit	6.5
composante transversale de la force magnetomotrice	6.3
composante transversale de la force synchrone electromotrice	6.7
composante transversale de la tension	6.9
constante d'énergie cinétique	5.6
constante d'énergie cinétique d'un groupe	5.7
constante d'inertie	5.8
constante de temps du courant de court-circuit	5.26
constante de temps périodique	5.21
constante de temps subtransitoire longitudinale à circuit ouvert	5.24
constante de temps subtransitoire longitudinale en court-circuit	5.25
constante de temps subtransitoire transversale à circuit ouvert	5.29
constante de temps subtransitoire transvers en court-circuit	5.30
constante de temps transitoire hulinal à circuit ouvert	5.22
constante de temps transitoire longitudinale en court-circuit	5.23
constante de temps transitoire transvers à circuit ouvert	5.27
constante de temps transitoire transvers en court-circuit	5.28
couple conventionnel d'accrochage	5.5
couple de démarrage	5.3
couple initial de démarrage (d'un moteur à courant alternatif)	5.2
couple normal	5.1
courant de court-circuir permanent	5.15
courant de démarrage	5.12
courant d'enclenchement de crête	5.14

courant initial de démarrage (d'un moteur à courant alternatif)	5.13
courant initial symétrique de courtcircuit	5.16
courant maximal asymétrique de court-circuit	5.18
courant à rotor bloqué	5.10
courant à rotor bloqué de l'ensemble moteur-démarreur	5.11
courant subtransitoire	5.20
courant transitoire	5.19
équilibre thermique	8.6
facteur de marche	8.7
facteur de réponse (l'excitation)	5.36
fonctionnement	8.2
force électromotrice subtransitoire longitudinale	6.10
force électromotrice subtransitoire transversale	6.11
force électromotrice synchrone	6.1
force électromotrice transitoire longitudinale	6.12
force électromotrice transitoire transversale	6.13
impédance asynchrone	7.1
impédance inverse	7.2
puissance absorbée	3.7
puissance nominale	8.4
puissance utile	3.4
(rapide de) réponse initiale d'excitation	5.35
(rapide de) réponse d'excitation	5.34
réactance asynchrone	7.3
réactance asynchrone équivalente	7.4
réactance directe	7.7
réactance subtransitoire longitudinale	7.6
réactance transitoire transversale	7.5
regime	8.1
repos	8.3
résistance asynchrone	7.8
résistance critique d'amortissement	5.31
résistance homopolaire	7.9
service	8.5

service à charge variable	8.8
service continu	8.11
service périodique	8.9
service type	8.10
service ininterrompu à charge intermittente	8.16
service ininterrompu à chargement de vitesse périodique	8.18
service ininterrompu à démarrage et à freinage électrique	8.17
service intermittent à démarrage	8.14
service intermittent à démarrage et à freinage électrique	8.15
service temporaire	8.12
service intermittent périodique	8.13
service nominal continu équivalent	8.19
service nominal cyclique	8.20
stabilité d'un système d'excitation	5.37
temps d'accélération nominal	5.9
tension d'excitation de plafond conventionnelle	5.33
valeur nominale	3.6
variation angulaire dans un alternateur synchrone	5.4
vitesse critique d'amortissement	5.32
vitesses critiques de rotation	5.38
vitesses critiques de torsion	5.39
vitesse synchrone	3.3

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК РОСІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ

ампервитки	3.2
амперпроводники распределительной обмотки	3.1
время ускорения номинальное	5.9
значение номинальное	3.6
значение тока при включении пиковое	5.14
изменение угла нагрузки в асинхронных генераторах	5.4
коэффициент синхронизации	7.10
кратность скорости нарастания напряжения системы возбуждения	5.36
момент врачающий номинальный	5.1
момент входной номинальный	5.5

ДСТУ 3827—98

момент пусковой	5.3
момент трогания электродвигателя переменного тока	5.2
мощность отдаваемая генератора	3.4
мощность отдаваемая двигателем	3.5
мощность отдаваемая номинальная	8.4
мощность подведенная к генератору	3.7
мощность подведенная к двигателю	3.8
мощность синхронизирующая	7.11
нагрузка	8.1
напряжение по поперечной оси переходное	6.13
напряжение по продольной оси переходное	6.12
напряжение по поперечной оси сверхпереходное	6.11
напряжение по продольной оси сверхпереходное	6.10
напряжение системы возбуждения установившееся предельное	5.33
постоянная времени апериодической составляющей	5.21
постоянная времени замкнутой накоротко первичной обмотки	5.26
постоянная времени по поперечной оси при замкнутой накоротко первичной обмотке переходная	5.28
постоянная времени по поперечной оси при разомкнутой первичной обмотке переходная	5.27
постоянная времени по продольной оси при замкнутой накоротко первичной обмотке переходная	5.23
постоянная времени по продольной оси при разомкнутой первичной обмотке переходная	5.22
постоянная времени по продольной оси при разомкнутой первичной обмотке сверхпереходная	5.24
постоянная времени по поперечной оси при замкнутой накоротко первичной обмотке сверхпереходная	5.30
постоянная времени по поперечной оси при разомкнутой первичной обмотке сверхпереходная	5.29
постоянная времени по продольной оси при замкнутой накоротко первичной обмотке сверхпереходная	5.25
постоянная запасенной энергии	5.6
постоянная запасенной энергии агрегата	5.7
постоянная инерционная	5.8
продолжительность включения	8.7

равновесие тепловое	8.6
режим длительной нагрузки	8.11
режим длительной нагрузки, включая электрическое торможение	8.17
режим длительной работы при переменной нагрузке	8.16
режим кратковременной нагрузки	8.12
режим переменной нагрузки	8.8
режим периодической нагрузки	8.9
режим повторно-кратковременной нагрузки	8.13
режим повторно-кратковременной нагрузки, включая пуск	8.14
режим повторно-кратковременной нагрузки, включая электрическое торможение	8.15
режим работы	8.5
режим работы при периодическом изменении скорости и нагрузки	8.18
режим рабочий	8.10
режимы рабочие номинальные	8.20
режим эквивалентной длительной нагрузки	8.19
скорости вращения критические	5.38
скорости вращения торсионные критические	5.39
скорость возбуждения критическая	5.32
скорость нарастания напряжения системы возбуждения	5.34
скорость нарастания напряжения системы возбуждения начальная	5.35
сопротивление активное асинхронное	7.8
сопротивление индуктивное асинхронное	7.3
сопротивление нулевой последовательности активное	7.9
сопротивление обратной последовательности полное	7.2
сопротивление по продольной оси сверхпереходное индуктивное	7.6
сопротивление по поперечной оси переходное индуктивное	7.5
сопротивление прямой последовательности индуктивное	7.7
сопротивление синхронное индуктивное эквивалентное	7.4
сопротивление асинхронное полное	7.1
сопротивление в цепи возбуждения критическое	5.31
состояние машины неподвижное отключенное	8.3
составляющая магнитодвижущей силы по поперечной оси	6.3
составляющая магнитодвижущей силы по продольной оси	6.2
составляющая напряжения по поперечной оси	6.9

составляющая напряжения по продольной оси	6.8
составляющая синхронной ЭДС по поперечной оси	6.7
составляющая синхронной ЭДС по продольной оси	6.6
составляющая тока короткого замыкания апериодическая	5.17
составляющая тока по поперечной оси	6.5
составляющая тока по продольной оси	6.4
ток короткого замыкания установившийся	5.15
ток переходный	5.19
ток при заторможенном роторе	5.10
ток при заторможенном роторе агрегата двигатель-пускател	5.11
ток при несимметричном коротком замыкании максимальный	5.18
ток пусковой	5.12
ток пусковой начальный (двигателя переменного тока)	5.13
ток при симметричном коротком замыкании начальный	5.16
ток сверхпереходной	5.20
устойчивость системы возбуждения	5.37
характеристика короткого замыкания	4.3
характеристика машины при коэффициенте мощности, равном нулю, нагрузочная	4.4
характеристика нагрузочная	4.2
характеристика насыщения	4.1
характеристика скоростная	4.5
характеристика угловая	4.6
ход холостой	8.2
частота синхронная	3.3
ЭДС синхронная	6.1

УДК 621.31/36:001.4

01.040.29
29.160

E00

Ключові слова. машини електричні обертові, характеристики машин, терміни, визначення

Редактор І. Ликова
Технічний редактор Т. Новікова
Коректор Г. Ніколаєва
Комп'ютерна верстка Л. Мялківська

Підписано до друку 30.12.99. Формат 60×84 1/8.
Ум. друк. арк. 5,11. Зам. **53** Ціна договірна.

Відділ поліграфії науково-технічних видань УкрНДІССІ
03150, Київ-150, вул. Горького, 174